

HØJESTERETS DOM

afsagt torsdag den 20. november 2025

Sag BS-61505/2024-HJR
(1. afdeling)

Morsø Spildevand A/S
(advokat Kristian Skovgaard Larsen)

mod

Vejdirektoratet
(advokat Sarah Jano)

Biintervenient til støtte for Morsø Spildevand A/S: DANVA Dansk Vand- og
Spildevandsforening
(advokat Christian Norup Hostrup)

I tidligere instans er afsagt dom af Vestre Landsrets 13. afdeling den 15. november 2024 (BS-8584/2022-VLR).

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Jens Peter Christensen, Lars Hjortnæs, Oliver Talevski, Kurt Rasmussen og Julie Arnth Jørgensen.

Påstande

Appellanten, Morsø Spildevand A/S, har nedlagt påstand om, at indstævnte, Vejdirektoratet, skal betale 2.647.743,42 kr. med nærmere angivne procesrenter.

Vejdirektoratet har påstået stadfæstelse, subsidiært betaling af et mindre beløb.

Supplerende sagsfremstilling

Der er for Højesteret fremlagt yderligere materiale, herunder bl.a. en kendelse af 29. december 1970 fra landvæsensnævnet og to supplerende skønserklæringer af henholdsvis 22. maj 2025 og 27. august 2025.

Anbringender

Morsø Spildevand har anført navnlig, at der efter spildevandsbetalingslovens § 2 a, stk. 12, jf. stk. 10, skal betales vejbidrag fra det tidspunkt, hvor en ejendom tilsluttes spildevandsforsyningsselskabets anlæg.

Det afgørende for, om vejen er tilsluttet – og der dermed indtræder pligt til at betale vejbidrag – er, om vejen faktisk afleder spildevand til spildevandsanlægget. Dette er forudsat i spildevandsbetalingsloven og forarbejderne hertil, jf. lovforslag nr. L 182 af 3. februar 2000, hvoraf det følger, at det siden hovedlovens vedtagelse i 1987 har været udgangspunktet, at der skal betales for alt vand, der tilledes det offentlige spildevandsanlæg.

Det er dokumenteret ved supplerende syn og skøn, at vejstrækningen (A26 – Øster Jølby) tilleder ikke under 3 mio. liter spildevand årligt til selskabets regnvandsledning, som siden 1983 har udgjort et spildevandsanlæg.

Vejstrækningen må derfor anses for tilsluttet regnvandsledningen, og der skal af den grund betales vejbidrag, jf. spildevandsbetalingslovens § 2 a, stk. 10 og 12.

At Vejdirektoratet har undladt at søge om tilslutningstilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 3, fritager ikke for betaling efter spildevandsbetalingsloven.

Ved opgørelsen af vejbidraget skal der i overensstemmelse med fast mangeårig praksis foretages en beregning på grundlag af vejstrækningens matrikulære areal.

Der er ikke indtrådt forældelse af kravet om betaling af vejbidrag for 2010 og frem, idet selskabet først i oktober 2019 opdagede tilledningen ved projekteringen af en ny spildevandsløsning i Øster Jølby.

Vejdirektoratet har anført navnlig, at der ikke er grundlag for betaling af vejbidrag i henhold til spildevandsbetalingslovens § 2 a, stk. 10, da vejen ikke er tilsluttet regnvandsledningen, jf. § 2 a, stk. 12.

Det er spildevandsbetalingslovens § 2 a, stk. 12, der regulerer, hvornår der er bidragspligt for veje, mens spildevandsbetalingslovens § 2 a, stk. 10, alene regulerer, hvordan bidraget skal beregnes, hvis der er bidragspligt.

Med spildevandsbetalingslovens vedtagelse i 1987 ophørte reglerne om spildevandsafledning og bidragsbetaling med at være samlet i én lov. Det betyder

imidlertid ikke, at reglerne ophørte med at hænge sammen, eller at den miljømæssige myndighedsbehandling vedrørende afledning af spildevand skal afskæres.

Spildevandsbetalingslovens regler om betaling af vejbidrag har sammenhæng med miljøbeskyttelseslovens regler om tilladelse til afledning af spildevand, og tilslutning efter bestemmelserne skal forstås på samme måde.

I denne sag er der ikke bidragspligt, da ansvaret for håndtering af vejstrækningens afvanding ikke er overdraget til Morsø Spildevand ved afgørelse om tilslutning til regnvandsledningen efter miljøbeskyttelseslovens § 28.

At der kan være overløb i form af overskydende vand fra vejstrækningen til grøfterne langs vejstrækningen, der herefter løber ned i regnvandsledningen, indebærer ikke, at der er bidragspligt.

Hvis Højesteret måtte nå til, at der er grundlag for at opkræve vejbidrag, skal Morsø Spildevands krav nedsættes. For det første er den bidragspligtige periode forkert, bl.a. fordi forældelsesfristen på tre år ikke er suspenderet. For det andet er opgørelsen forkert, idet der alene skal betales vejbidrag for det befæstede areal, som er det areal, der danner spildevand.

Højesterets begrundelse og resultat

Morsø Spildevand A/S har rejst krav om, at Vejdirektoratet skal betale vejbidrag på ca. 2,3 mio. kr. for en strækning på statsvejen A26, Vildsundvej ved Øster Jølby på Mors.

Hovedspørgsmålet er, om Vejdirektoratet efter spildevandsbetalingsloven har pligt til at betale vejbidrag. I givet fald er der spørgsmål om bl.a. den beløbsmæssige opgørelse af vejbidraget.

Efter spildevandsbetalingslovens § 2 a, stk. 12, skal vejbidrag betales fra det tidspunkt, hvor en ejendom tilsluttes spildevandsforsyningsselskabets anlæg. Efter ordlyden er det ikke tilstrækkeligt, at der tilledes spildevand til anlægget. Betalingspligten indtræder først, når ejendommen er tilsluttet anlægget.

Spildevandsbetalingsloven regulerer ikke, hvornår en ejendom er tilsluttet spildevandsanlægget. Efter forarbejderne må det afgøres efter reglerne i miljøbeskyttelsesloven og reglerne udstedt i medfør heraf (Folketingstidende 1987-88, tillæg A, lovforslag nr. L 62, sp. 1345 og 1353).

Det fremgår af miljøbeskyttelseslovens § 32 bl.a., at kommunalbestyrelsen udarbejder en plan for bortskaffelse af spildevand i kommunen, hvor kloakeringsområder for de enkelte spildevandsforsyningsselskaber fastlægges. Efter lovens

§ 28, stk. 3, giver kommunalbestyrelsen tilladelse til tilslutning af spildevand til spildevandsanlæg. Efter § 28, stk. 4, er der tilslutningspligt for ejendomme, når stikledning er ført frem til grundgrænsen. Kommunalbestyrelsen afgør, hvornår den fysiske tilslutning skal være gennemført.

Efter de foreliggende oplysninger må det lægges til grund, at vejen ved Øster Jølby på Mors blev anlagt i begyndelsen af 1970'erne i et område, som ikke var omfattet af kloaknettet. Vejen blev anlagt efter et princip om afvanding ved nedsivning af vejvandet i rabatarealerne.

Der blev under vejen etableret et rørlagt vandløb. I 1983 besluttede Morsø Kommune, at en del heraf skulle have status som et spildevandsteknisk anlæg. Vejen blev først omfattet af en spildevandsplan vedtaget i 2020.

Der er ikke givet tilladelse til tilslutning af spildevand til spildevandsanlægget efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 3, og der er ikke grundlag for at fastslå, at der er tilslutningspligt, jf. § 28, stk. 4. Det bemærkes herved, at kommunalbestyrelsen ikke har truffet afgørelse om fysisk tilslutning til spildevandsanlægget.

På den anførte baggrund finder Højesteret, at vejen ikke kan anses for at være tilsluttet et spildevandsanlæg, jf. spildevandsbetalingslovens § 2 a, stk. 12. Højesteret tiltræder herefter, at Vejdirektoratet er frifundet for betaling af vejbidrag.

I sagsomkostninger for Højesteret skal Morsø Spildevand betale 253.437,50 kr. Heraf er 175.000 kr. til dækning af advokatudgift og 78.437,50 kr. til supplerende syn og skøn for Højesteret.

THI KENDES FOR RET:

Landsrettens dom stadfæstes.

I sagsomkostninger for Højesteret skal Morsø Spildevand A/S betale 253.437,50 kr. til Vejdirektoratet.

Sagsomkostningsbeløbet skal betales inden 14 dage efter denne højesteretsdoms afsigelse og forrentes efter rentelovens § 8 a.